

Democratiaid Rhyddfrydol Cymru
Cynhadledd y Gwyanwyn 2014
Casnewydd 4-6 Ebrill

Welsh Liberal
Democrats
Democratiaid
Rhyddfrydol Cymru

YN EWROP
MEWN GWAITH

Croeso i Gasnewydd

Annwyl Gyfeillion

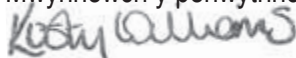
Hoffwn eich croesawu i Gynhadledd y Gwanwyn Democratiaid Rhyddfrydol Cymru yng Nghasnewydd. Mae gennym benwythnos prysur a chyffrous o'n blaenau, gyda thrafodaethau am bolisi, prif areithiau, digwyddiadau ymylol a hyfforddiant i aelodau.

Mae ychydig dros chwe wythnos i fynd tan etholiadau Ewrop ac mae'r gynhadledd hon yn llwyfan ardderchog ar gyfer lansio'n hymgyrch. Y Democratiaid Rhyddfrydol yw'r unig blaid â neges glir ar Ewrop; ni yw'r blaid dros aros YN Ewrop ac rydym yn falch o hynny. Mae'r penwythnos hwn yn gyfle i atgyfnerthu ein hymrwymiad i'r Undeb Ewropeaidd.

Mae Democratiaid Rhyddfrydol Cymru'n cydnabod manteision bod yn rhan o'r UE ac nid oes arnom ofn gweiddi amdanynt. Mae'r Torïaid yn fodlon peryglu swyddi drwy danseilio'n haelodaeth o'r UE. Byddai breuddwyd annibyniaeth Plaid yn rhoi miloedd o swyddi mewn perygl ac ni fyddai'n gwarantu lle i ni yn Ewrop hyd yn oed. Yn y cyfamser, mae Llafur yn rhy ofnus i ddweud unrhyw beth am y pwnc ac maent wedi camwario i raddau helaeth y biliynau mae Cymru wedi'u derbyn gan gronfeydd yr UE.

Mae Democratiaid Rhyddfrydol Cymru'n credu mewn adeiladu economi gryfach a chymdeithas decach. Mae aros yn yr UE yn hanfodol i'r uchelgais hwnnw. Dyna ein neges ac mae'n rhaid i ni barhau i gydweithio i sicrhau'r dyfodol hwnnw.

Mwynhewch y penwythnos

Kirsty Williams AC

Arweinydd Democratiaid Rhyddfrydol Cymru

Cynhadledd y Gwanwyn 2014
Casnewydd

Saturday 12:30 Room C17

Leading the Fight
against dementia

**Alzheimer's
Society**

Dementia Friends

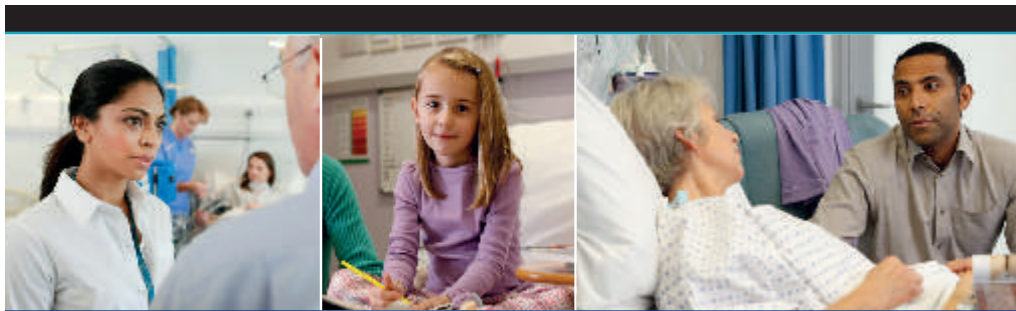
Dementia Friends is an Alzheimer's Society initiative that helps people understand what it might be like to live with dementia.

We aim to change the way people think, talk and act about dementia and encourage people to turn that understanding into action.

Join us in Room C17 at 12:30-13:30 on Saturday for a Dementia Friends Information Session.

Help make Wales more dementia friendly and improve the lives of the 45,500 people in Wales currently living with dementia.

Cake and other refreshments provided

To find out **how we will protect patients in 2014**, visit our website:
www.gmc-uk.org/aims2014.

For further information about the GMC,
and its work in Wales, contact:
gmcwales@gmc-uk.org.

**General
Medical
Council**

Cynnwys

Croeso

Tudalen 3

Gwybodaeth

Canolfan y Gynhadledd

Tudalen 7

Teithio

Tudalen 9

Diogelwch

Tudalen 10

Cofrestru

Tudalen 12

Agenda'r Gynhadledd

Dydd Sadwrn 5 Ebrill

Tudalen 14

Dydd Sul 6 Ebrill

Tudalen 15

Cynigion

Gwybodaeth am y Cynigion

Tudalen 16

Siarad yn y Gynhadledd

Tudalen 17

Trefn y ddadl a Phleidleisio

Tudalen 19

Cynigion Trefniadol

Tudalen 20

Cynigion

Tudalen 22

Digwyddiadau Ymylol

Tudalen 39

Arddangosfa

Tudalen 42

Sesiynau Hyfforddi

Tudalen 44

Cinio'r Gynhadledd

Tudalen 48

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

Tudalen 49

Nodiadau

Canolfan y Gynhadledd

Lleoliad

Cynhelir y gynhadledd ym Mhrifysgol Cymru, Campws y Ddinas, Heol Wysg, Casnewydd NP20 2BP.

Mynediad

Mae canolfan y gynhadledd yn hygyrch i'r holl gynadleddwyr. Bydd arwyddion clir i'ch arwain. Mae'n rhaid i'r holl gynadleddwyr ddefnyddio'r brif fynedfa.

Desg Gofrestru

Bydd y ddesg gofrestru y tu mewn i brif fynedfa adeilad y Brifysgol.

Dosbarthu Deunyddiau Darllen

Sylwer na chaniateir dosbarthu deunyddiau darllen yn y gynhadledd heb gymeradwyaeth ymlaen llaw gan Gadeirydd Pwyllgor y Gynhadledd.

Ysmygu

Mae ysmygu yng nghanolfan y gynhadledd yn erbyn y gyfraith.

Ystafell Gotiau

Ni fydd cyfleusterau ar gael i adael cotiau neu fagiau yng nghanolfan y gynhadledd. Ni chaniateir bagiau mawr y tu mewn i ganolfan y Gynhadledd.

Allanfeydd Argyfwng

Mae nifer o allanfeydd argyfwng y tu mewn i'r ganolfan. Dylech sicrhau eich bod yn ymwybodol o'ch allanfa agosaf ar bob adeg.

Ffotograffiaeth Fflach

Dylai cynadleddwyr sy'n dioddef o epilepsi fod yn ymwybodol y gellir defnyddio ffotograffiaeth fflach yn neuadd y gynhadledd.

Cynhadledd y Gwanwyn 2014

Casnewydd

Gwybodaeth

Eiddo Coll

Dylid gadael a hawlio unrhyw eiddo coll wrth y ddesg gofrestru.

Ffonau Symudol a Pheiriannau Galw

Cofiwch ddiffodd ffonau symudol a pheiriannau galw cyn mynd i mewn i neuadd y gynhadledd, y digwyddiadau ymylol a'r sesiynau hyfforddi.

Lluniaeth

Gellir prynu lluniaeth ysgafn o'r cownter yn yr ardal arddangos.

Teithio

Sut i Gyrraedd Canolfan y Gynhadledd

Mae canolfan y gynhadledd ar Heol Wysg, Casnewydd.

Bws: Y ffordd fwyaf cyfleus o gyrraedd yw ar drafnidiaeth gyhoeddus. Gall Traveline Cymru roi cyngor ar y math mwyaf addas o drafnidiaeth gyhoeddus i chi. Gallwch eu ffonio ar 0871 200 2233 neu ewch i'w gwefan www.traveline-cymru.info.

Mae Gorsaf Fysus Casnewydd ar ochr arall yr heol o ganolfan y gynhadledd.

Trên: Mae gorsaf reilffordd Casnewydd 5-10 munud o gerdded o ganolfan y gynhadledd.

Car: Os ydych yn gyrru, gadewch yr M4 wrth allanfa 26 a dilynwch yr arwyddion i Ganol Dinas Casnewydd.

Mae lleoedd parcio ar gael ym Maes Parcio Ffordd y Brenin gyferbyn â chanolfan y gynhadledd. Gallwch gael gostyngiad o 20% ar eich costau parcio os ydych yn dod i'r Gynhadledd, drwy gyflwyno'ch tocyn i Ddesg Derbynfa'r Brifysgol ar Gampws Dinas Casnewydd i'w ddilysu. Cost parcio cyn y gostyngiad yw £4 y diwrnod (£1 ar ddydd Sul).

Gwybodaeth

Diogelwch

Gan fod y Democratiaid Rhyddfrydol yn rhan o Lywodraeth y DU, bydd diogelwch yn dynnach nag arfer yng Nghynhadledd y Gwanwyn. Caiff bagiau cynadleddwyr eu harchwilio bob tro maent yn mynd i mewn i'r adeilad.

Mae Pwyllgor y Gynhadledd yn atgoffa'r cynadleddwyr bod rhaid iddynt gydymffurfio â'r gweithdrefnau diogelwch, gan gynnwys archwiliadau pan fo'n briodol, i gael mynediad i'r gynhadledd.

Bathodynau'r Gynhadledd

Mae'n rhaid gwisgo bathodynau'r gynhadledd ym mhob rhan o ganolfan y gynhadledd ddydd Sadwrn a dydd Sul.

Os ydych wedi cofrestru ymlaen llaw, gallwch gasglu eich bathodyn cynhadledd o'r ddesg gofrestru wrth gyrraedd ddydd Sadwrn neu ddydd Sul. Bydd rhaid i chi ddod â'ch llythyr/e-bost yn cadarnhau cofrestru ac ID ffotograffig i gasglu eich bathodyn cynhadledd. Mae'n bosib na roddir bathodyn cynhadledd i chi os nad yw'r ddau hyn gennyh. Os nad ydych wedi derbyn eich llythyr cadarnhad o fewn pythefnos i gofrestru, neu dri diwrnod cyn y gynhadledd, ffoniwch 029 2031 3400 i gadarnhau bod eich cofrestriad wedi ei dderbyn a'i brosesu.

Os nad ydych wedi cofrestru ymlaen llaw rhoddir eich bathodyn cynhadledd i chi pan fyddwch yn cofrestru ar y diwrnod.

Gweler sut i gofrestru yn yr adran Gofrestru ar dudalen 12.

Darperir bathodynau newydd yn lle rhai sydd wedi'u colli yn ôl disgrisiwn Cadeirydd Pwyllgor y Gynhadledd yn unig. Codir ffi o £10 am fathodynau newydd.

ID Ffotograffig

Derbynnir y mathau canlynol o ID ffotograffig ar y diwrnod:

- Pasbort (byddwn yn derbyn pasbortau sydd wedi dod i ben)
- Trwydded yrru â ffotograff

Gwybodaeth

- Cerdyn adnabod myfyriwr dilys â ffotograff
- CitizenCard
- Cerdyn adnabod y Lluoedd Arfog

Os nad oes gennych unrhyw un o'r ffurfiau uchod ar ID ffotograffig, byddwn yn derbyn dau o'r canlynol:

- Trwydded yrru heb ffotograff
- Tystysgrif geni
- Cerdyn banc wedi'i lofnodi
- Bil cyfleustodau
- Cyfriflen banc
- Slip cyflog
- Cerdyn adnabod myfyriwr dilys heb ffotograff
- Cerdyn Yswiriant Gwladol

Chwiliadau Diogelwch

Ar adegau, bydd chwiliadau diogelwch 'arddull maes awyr' ar waith yn y lleoliadau. Bydd rhaid i bawb sydd yn y gynhadledd ar yr adegau hyn gael chwiliad o'r fath. Gellir defnyddio mynedfeydd bwaog â synhwyrdd metel a/neu chwiliadau bag.

Ni chaniateir bagiau mawr nac eitemau wedi'u selio yn yr ardal ddiogel yn ystod y cyfnodau hyn.

Tocynnau a Gwahoddiadau

Os ydych yn dod i ginio'r gynhadledd, digwyddiad ymylol neu dderbyniad gwahoddiad yn unig (mae'r rhain wedi eu nodi'n glir yn llawlyfr y gynhadledd neu yn hysbysiadau'r gynhadledd) bydd rhaid i chi ddod â'ch tocyn neu'ch gwahoddiad a bydd rhaid i chi wisgo eich bathodyn cynhadledd. Fel arall, bydd mynediad yn cael ei wrthod.

Gwybodaeth

Cofrestru

Y Ddesg Gofrestru

Bydd y ddesg gofrestru ger prif fynedfa canolfan y gynhadledd. Bydd ar agor:

Dydd Sadwrn 5 Ebrill: 08:30 – 17:00

Dydd Sul 6 Ebrill: 09:00 – 13:30

Cofrestru Ymlaen Llaw

Gall pawb gofrestru ar-lein drwy fynd i www.WelshLibDems.org.uk. Gallwch gofrestru ar-lein hyd at ddydd Mawrth 1af Ebrill.

Gall aelodau'r blaid ac arsylwyr gofrestru drwy'r post hefyd. Gallwch lawrlwytho ffurflen gofrestru o'r wefan neu gael un drwy ffonio 029 2031 3400. Gallwch gofrestru ymlaen llaw drwy'r post tan ddydd Gwener 28ain Mawrth.

Bydd pawb sy'n cofrestru ar-lein yn derbyn e-bost i gadarnhau hynny. Byddwn yn ymdrechu i anfon llythyr cadarnhad at bawb sydd wedi cofrestru drwy'r post. Os nad ydych wedi derbyn eich llythyr cadarnhad o fewn pythefnos i gofrestru, neu dri diwrnod cyn y gynhadledd, ffoniwch 029 2031 3400 i gadarnhau bod eich cofrestriad wedi ei dderbyn a'i brosesu.

Bydd angen eich llythyr cadarnhad ac ID ffotograffig arnoch wrth gasglu eich bathodyn cynhadledd. Os nad yw eich llythyr cadarnhad gennych, mae'n bosib na roddir eich bathodyn cynhadledd i chi oni bai eich bod wedi ein hysbysu nad ydych wedi derbyn y llythyr.

Cofrestru ar y Diwrnod

Gallwch gofrestru ar gyfer y gynhadledd ar y diwrnod.

Os ydych yn cofrestru ar y diwrnod bydd angen i chi ddod â'r ffi gofrestru briodol ac ID ffotograffig. I gael rhagor o wybodaeth am hyn, gweler tudalen 11. Gallwch hefyd arbed amser ar y diwrnod drwy lenwi ffurflen gofrestru ymlaen llaw a sicrhau bod gennych yr arian cywir neu sic wedi ei hysgrifennu'n barod wrth i chi gyrraedd y ddesg gofrestru. Gallwch lawrlwytho ffurflen gofrestru o wefan y blaid www.WelshLibDems.org.uk.

Agenda'r Gynhadledd

Bore Sadwrn

- 09:30 **Agor y Gynhadledd**
Yr Arglwydd German
Cyd-gadeirydd Pwyllgor y Blaid Seneddol ar Waith a Phensiynau
- 09:40 **Cynnig Polisi**
C01: Dyfodol i Addysg Bellach
Papur Polisi Addysg Bellach
- 10:40 **Araith**
Y Gwir Anrh Nick Clegg AS
Dirprwy Brif Weinidog ac Arweinydd y Democratiaid Rhyddfrydol
- 11:00 **Cynnig Polisi**
C03: Llifogydd ac Amddiffyn yr Arfordiroedd:
Cryfhau Cydnerthedd y Dyfodol
- 11:30 **Ymgynghoriad Polisi**
Diwygio Democratiaidd

Prynhawn Sadwrn - Cynnar

- 13:30 **Ymgynghoriad Polisi**
Yr Economi
- 14:30 **Cynnig Amserol**
- 14:45 **Araith**
Y Farwnes Randerson
Gweinidog Gwladol, Y Swyddfa Gymreig

Prynhawn Sadwrn - Hwyr

- 16:00 **Cwestiynau ac Atebion**
Y Gwir Anrh Dr Vince Cable AS
Ysgrifennydd Gwladol dros Fusness, Arloesedd a Sgiliau

Agenda'r Gynhadledd

Bore Sul

09:30 Cynnig Polisi
C02: Pweru Dyfodol Cymru
Papur Polisi Ynni

10:45 Araith
Jenny Willott AS
Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol dros Gysylltiadau Cyflogaeth a Materion Defnyddwyr, Menywod a Chydraddoldebau

11:00 Cynnig Polisi
C04: YN Ewrop, MEWN Gwaith

11:30 Cyflwyniad o'r Llwyfan
Ydy Nyrso Cymunedol yn gallu
ymdopi ag ad-drefnu?

Mae'r polisi i symud gofal o'r ysbyty aciwt i'r gymuned yn parhau. Mae'r Coleg Nyrso Brenhinol yn credu'n gryf na fydd cleifion yn derbyn y safon o ofal maent yn ei haeddu oni cheir buddsoddiad sylweddol yn y gweithlu nyrso cymunedol.

Gaynor Jones, Cadeirydd Bwrdd Coleg Nyrso Brenhinol Cymru
Kirsty Williams AC, Arweinydd Democratiaid Rhyddfrydol Cymru
Sue Thomas, Ymgynghorydd i'r Coleg Nyrso Brenhinol ar Ofal Sylfaenol a'r Sector Annibynnol

Prynhawn Sul

13:30 Ymgynghoriad Polisi
Diwygio Llywodraeth Leol

14:30 Cynnig Polisi
C05 Darpariaeth Iechyd Meddwl yng Nghymru
Cynnig Brys

15:10 Araith
Kirsty Williams AC
Arweinydd Democratiaid Rhyddfrydol Cymru

Cynhadledd y Gwanwyn 2014
Casnewydd

Cynigion

Gwybodaeth am y Cynigion

Mae pob cynnig sy'n cael ei drafod yn y gynhadledd yn ymddangos yn yr adran hon yn yr un drefn ag yn Agenda'r Gynhadledd. Nodir yr amser ar gyfer trafod y cynnig wrth ochr y cynnig.

Iaith y Cynigion

Cyhoeddir pob cynnig yn y llawlyfr hwn yn Gymraeg a Saesneg. Gan fod yr holl gynigion wedi eu cyflwyno yn Saesneg yn wreiddiol, os oes anghysondeb o ran iaith, y fersiwn Saesneg fydd yn cael blaenoriaeth.

Gwelliannau i Gynigion

Gall pob cynnig sy'n ymddangos yn y llawlyfr hwn gael ei newid. Gellir cyflwyno gwelliannau gan bleidiau lleol, Pwyllgor y Blaid Gymreig sy'n gyfrifol am y mater a drafodir yn y cynnig, Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol Cymru yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru neu yn Senedd y DU, neu 20 cynrychiolydd cynhadledd.

Bydd yr holl welliannau a dderbynnir i'w trafod yn cael eu cyhoeddi yn hysbysiadau'r gynhadledd a fydd ar gael ar wefan y Blaid www.WelshLibDems.org.uk yn ystod yr wythnos cyn y gynhadledd ac o'r ddesg gofrestru yn ystod y gynhadledd.

Cynigion Amserol

Mae Cynigion Amserol yn gynigion polisi sy'n seiliedig ar rywbeth sy'n digwydd ar ôl y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno cynigion polisi h.y. 19 Chwefror.

Gellir cyflwyno Cynigion Amserol gan bleidiau lleol, Pwyllgor y Blaid Gymreig sy'n gyfrifol am y mater a drafodir yn y cynnig, Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol Cymru yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru neu yn Senedd y DU, neu 20 cynrychiolydd cynhadledd.

Caiff yr holl gynigion amserol a dderbynnir i'w trafod eu cyhoeddi yn hysbysiadau'r gynhadledd a fydd ar gael ar wefan y blaid www.WelshLibDems.org.uk yn yr wythnos cyn y gynhadledd ac o'r ddesg gofrestru yn ystod y gynhadledd.

Cynigion

Gall Cynigion Amserol a gyhoeddwyd yn hysbysiadau'r gynhadledd gael eu newid hefyd. Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno gwelliant i Gynig Amserol yw 09:30 ddydd Sadwrn 5 Ebrill. Dylid e-bostio gwelliannau at Policy.Officer@WelshLibDems.org.uk neu eu rhoi i'r Swyddog Polisi neu Gadeirydd Pwyllgor y Gynhadledd ar ffurf copi caled.

Cynigion Brys

Mae Cynigion Brys yn ymwneud â rhywbeth sy'n digwydd ar ôl y dyddiad cau ar gyfer Cynigion Amserol. Dylai Cynigion Brys fod yn gryno.

Gellir cyflwyno Cynigion Brys gan bleidiau lleol, Pwyllgor y Blaid Gymreig sy'n gyfrifol am y mater a drafodir yn y cynnig, Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol Cymru yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru neu yn Senedd y DU, neu 20 cynrychiolydd cynhadledd â hawl i bleidleisio.

Mae'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno Cynigion Brys yn dibynnu ar amseru'r digwyddiad y mae'r cynnig yn cyfeirio ato. Ar gyfer materion sy'n digwydd cyn dechrau'r gynhadledd y dyddiad cau yw dechrau'r gynhadledd, h.y. 9:30 ddydd Sadwrn 5 Ebrill. Ar gyfer materion sy'n digwydd yn ystod y gynhadledd, yr amser cau yw tair awr cyn y slot ar yr agenda ar gyfer Cynigion Brys.

Wrth gyflwyno Cynnig Brys mae rhaid nodi'n glir enwau'r bobl a fydd yn cyflwyno ac yn crynhoi'r cynnig. Os na fydd hyn yn digwydd ni fydd Pwyllgor y Gynhadledd yn derbyn y Cynnig Brys.

Siarad yn y Gynhadledd

Pwy Sy'n Gallu Siarad?

Gall aelodau'r blaid sydd wedi cofrestru fel aelodau pleidleisio neu aelodau heb bleidlais siarad mewn unrhyw ddadl. Gall arsylwyr cofrestredig siarad gyda chaniatâd Pwyllgor y Gynhadledd.

Cynigion

Hyd Areithiau

Ym mhob dadl ar gynnig, caniateir 5 munud i siaradwyr sy'n cyflwyno cynnig, 4 munud i siaradwyr sy'n cyflwyno gwelliannau a 3 munud i bob siaradwr arall, gan gynnwys rhai sy'n crynhoi cynigion a gwelliannau. Gall y Cadeirydd leihau'r amserau hyn er mwyn caniatáu i fwy o aelodau siarad mewn dadl. Os bydd yn gwneud hyn bydd yn cyhoeddi'r newid yn ystod y ddadl. Os ydych yn siarad ac mae'r Cadeirydd yn gofyn i chi orffen eich araith, dylech orffen yn ddi-oed.

Cyfieithu ar y Pryd

Pan fydd cyfleusterau cyfieithu ar y pryd ar gael, manteisiwch ar y cyfle i annerch y Gynhadledd yn Gymraeg.

Dyma rai awgrymiadau ynglŷn â sut i gael y gorau o'r gwasanaeth hwn: nodwch ar eich cerdyn siaradwr eich bod yn dymuno siarad yn Gymraeg; ceisiwch siarad yn Gymraeg drwy gydol eich araith; os ydych yn newid ieithoedd yn ystod eich araith, cymerwch saib wrth newid ieithoedd er mwyn caniatáu amser i'r cyfieithydd orffen.

Gellir casglu clustffonau cyfieithu o'r bwrdd ger mynedfa Neuadd y Gynhadledd. Cofiwch ddychwelyd y clustffonau ar ôl i chi eu defnyddio. Os bydd clustffonau'n mynd ar goll yn ystod y Gynhadledd, mae'n bosibl y bydd rhaid i bwyllgor y Gynhadledd gyflwyno system blaendal o £5 am weddill y penwythnos.

Sut i Siarad

Dylai unrhyw un sy'n dymuno siarad mewn dadl lenwi cerdyn siaradwr a'i gyflwyno i ddesg y siaradwyr ac aros i weld a gaiff ei alw yn y ddadl. Dylai cerdyn gwahanol gael ei lenwi ar gyfer pob dadl. Mae cardiau siaradwyr ar gael gan ddesg y siaradwyr a'r stiwardiaid yn y neuadd. Gellir eu casglu o'r ddesg gofrestru hefyd.

Cwblhau Cardiau Siaradwyr

Dylid cofio tri phwynt allweddol er mwyn cynyddu'ch cyfle i gael eich galw:

1. Cyflwynwch eich cerdyn ymhell ymlaen llaw. Os caiff eich cerdyn ei

Cynigion

gyflwyno'n hwyr mewn dadl boblogaidd, rydych yn annhebygol iawn o gael eich galw. Mae tîm cadeirio'r ddadl yn cwrdd ymhell ymlaen llaw i gynllunio'r ddadl.

2. Llenwch bob rhan o'ch cerdyn. Yr ail gamgymeriad sy'n cael ei wneud gan ddarpar siaradwyr yw llenwi eu cardiau'n rhannol. Yn ogystal â'r wybodaeth ar flaen y cerdyn (enw, plaid leol, o blaid neu yn erbyn y cynnig, ac ati), mae dwy adran ar y cefn, ar gyfer cefndir perthnasol (profiad proffesiynol neu fel defnyddiwr, cefndir yn y blaid, ac ati) ac ar gyfer amlinelliaid byr o'r hyn rydych yn bwriadu ei ddweud. Mae angen yr adrannau hyn er mwyn i'r Cadeirydd a'i gynorthwydd gydbwyso'r ddadl - sicrhau bod pobl â phrofiad perthnasol yn cael eu galw a sicrhau nad ydynt yn galw cyfres o bobl a fydd yn mynegi'r un farn.
3. Gwnewch yn siŵr ei fod yn ddarllenadwy! Peidiwch â llenwi pob centimetr sgwâr o'r cerdyn, a pheidiwch ag ysgrifennu yn annarllenadwy, neu mewn llythrennau bach iawn, neu mewn inc gwyrdd. Os yw'n hawdd i'r cadeirydd ddarllen eich cerdyn mae'n fwy tebygol y cewch eich galw.

Trefn Trafod y Cynigion

Yn gyffredinol, caiff cynigion eu hystyried yn y drefn ganlynol:

1. Cyflwynydd y Cynnig.
2. Cyflwynwyr unrhyw welliannau yn siarad yn eu tro.
3. Yna caiff siaradwyr eu galw o blaid ac yn erbyn y cynnig a bydd y Cadeirydd yn ceisio sicrhau cydbwysedd.
4. Siaradwyr sy'n crynhoi'r gwelliannau, yn siarad yn eu tro
5. Yna caiff y siaradwr sy'n crynhoi'r cynnig ei alw.
6. Bydd y Cadeirydd yn galw am bleidlais ar unrhyw welliannau a/neu unrhyw bleidleisiau ar wahân yn eu tro - o blaid ac yn erbyn.
7. Cynhelir pleidlais ar y cynnig yn ei gyfanrwydd – o blaid ac yn erbyn.

Cynigion

Pleidleisio

Dim ond aelodau pleidleisio fydd â'r hawl i bleidleisio. Bydd y gair "Pleidleisio" i'w weld ar gefn eu bathodynau cynhadledd.

Os ydych yn aelod pleidleisio ac yn dymuno pleidleisio mewn dadl, bydd rhaid i chi fod yn Neuadd y Gynhadledd erbyn diwedd araith y siaradwr sy'n crynhoi'r cynnig oherwydd na chaniateir i neb fynd i mewn i'r neuadd pan fydd y pleidleisio wedi cychwyn.

I bleidleisio, dylech fod yn eich sedd, ac yn dal eich bathodyn cynhadledd yn yr awyr, gyda'r ochr "Pleidleisio" yn wynebu'r Cadeirydd. Dilynwch gyfarwyddiadau'r Cadeirydd ynghylch pryd i bleidleisio. Efallai y gofynnir i chi gadw eich bathodyn cynhadledd yn yr awyr am gyfnod hir i sicrhau y gellir cyfrif yr holl bleidleisiau. Penderfynir ar y cynigion a'r gwelliannau gan fwyafrif syml o'r rhai sy'n pleidleisio fel arfer. Os yw'n wahanol, bydd y Cadeirydd yn esbonio hyn cyn y bleidlais.

Cynigion Trefniadol

Mae Cynigion Trefniadol yn ymwneud â gweithdrefn y Gynhadledd:

Cyfeirio yn ôl – atal dadl ar gynnig ac anfon y cynnig at gorff penodol ar gyfer mwy o waith.

Busnes Nesaf – atal trafodaeth a symud i'r eitem fusnes nesaf ar yr agenda.

Atal Rheolau Sefydlog – atal un neu fwy o'r rheolau sy'n llywodraethu gweithrediad y Gynhadledd.

Gall Cynigion Trefniadol gael eu cyflwyno'n ysgrifenedig gan unrhyw aelod pleidleisio, ynghyd â datganiad o resymau hyd at 75 o eiriau.

Cynhelir y pleidleisiau yn yr un modd ag ar gyfer cynigion a gwelliannau, ond ni fydd gwaharddiad rhag dod i mewn i neuadd y gynhadledd pan fydd y bleidlais i gynnal dadl fach ai peidio wedi cychwyn. Mae penderfyniadau ar gynnigion

Cynigion

trefniadol yn cael eu gwneud gan fwyafrif syml o'r rhai sy'n pleidleisio.

Fel arfer, caiff cynigion trefniadol eu hystyried yn y modd canlynol:

1. Gall unrhyw aelod pleidleisio gyflwyno cynnig trefniadol yn ysgrifenedig cyn diwedd dadl ar gynnig.
2. Mae'r Cadeirydd yn darllen y datganiad ysgrifenedig o blaid y cynnig trefniadol.
3. Cynhelir pleidlais i benderfynu a ddylid cynnal dadl fach ar y cynnig trefniadol ai peidio.

Os penderfynir cynnal dadl fach:

4. Gall cyflwynydd y cynnig trefniadol siarad.
5. Gall rhywun sy'n gwrthwynebu'r cynnig trefniadol siarad.
6. Gellir galw siaradwyr eraill i siarad.
7. Cynhelir pleidlais ar y cynnig trefniadol.

Cynigion

C01 Dyfodol i Addysg Bellach

Y Pwyllgor Polisi Cenedlaethol

Mae'r Gynhadledd yn nodi:

1. Yr pwysigrwydd o addysg bellach: fel ffordd i unigolion sylweddoli ei potensial ac fel ffordd i ymgodymu tlodi, creu cyfoeth a diweddi wahaniaethu.
2. Cofrestrodd 312,450 o bobl ar raglenni dysgu yn y sector addysg bellach ym mlwyddyn academaidd 2010/11, 77% ohonynt mewn colegau AB.
3. Oedolion yw'r rhan fwyaf o ddysgwyr mewn sefydliadau AB, ond hwn yw'r grŵp oedran sy'n gostwng fwyaf.
4. Bydd 70% o'r gweithlu yn 2020 eisoes wedi cwblhau eu haddysg orfodol, sy'n dangos pwysigrwydd gwella sgiliau.
5. Mae'r sector addysg bellach yng Nghymru wedi wynebu sawl her a newid yn y blynyddoedd diwethaf, gan gynnwys toriadau mewn cyllid a fformwla ariannu newydd, colegau AB yn cyfuno, pwysau ar ddichonoldeb unedau chweched dosbarth bach, a datblygiad consortia rhanbarthol.

Mae'r Gynhadledd yn Credu

1. Bod addysg bellach yn ffordd hollbwysig i unigolion 14 oed a hŷn wireddu eu potensial llawn fel rhan o economi gryfach mewn cymdeithas decach.
2. Mewn cydraddoldeb, o ran parch a darpariaeth, rhwng addysg alwedigaethol ac academaidd a rhwng dysgwyr 16-19 oed ac oedolion sy'n dysgu.
3. Dylai addysg ddiwallu anghenion dysgwyr a dylai addysg bellach ganiatáu i ddysgwyr ddysgu mewn modd hyblyg a chael seibiant o'u haddysg ac ailgydio ynddi.
4. Mewn pwysigrwydd ehangu cyfranogaeth drwy gynhwysiant cymdeithasol a pharchu amrywiaeth, cynyddu dyheadau cymunedau a dysgwyr a goresgyn rhwystrau i barhau mewn addysg neu ailgydio ynddi.

Cynhadledd y Gwanwyn 2014

Caerdydd

5. Dylai'r sector addysg bellach feddu ar yr hyblygrwydd a'r rhyddid gweithredol i ymateb i heriau lleol a rhanbarthol, i gynyddu safonau a diwallu anghenion eu holl randdeiliaid.
6. Dylai'r llywodraeth gefnogi athrawon a darlithwyr i'w galluogi i ddarparu'r addysg orau bosib i'w dysgwyr.

Mae'r Gynhadledd yn Cymeradwyo:

1. Papur polisi Democratiaid Rhyddfrydol Cymru, *Dyfodol i Addysg Bellach* fel datganiad o bolisi Democratiaid Rhyddfrydol Cymru ynghylch y sector addysg bellach.

Mae'r Gynhadledd yn Galw am:

1. Well cyngor a gwybodaeth i gael eu darparu i ddysgwyr a busnesau am argaeledd ac ansawdd cyrsiau addysg bellach, gan gynnwys prosectysau a diwrnodau agored ar y cyd sy'n cael eu datblygu gan gonsortia rhanbarthol, a sgorau ar wahân ar gyfer addysg alwedigaethol ac academiaidd mewn bandiau ysgolion a meini prawf lefel 2.
2. Ymagweddau mwy hyblyg at ddysgu i gael eu cefnogi drwy ddatblygu Fframwaith Cronni a Throsglwyddo Credydau fel y bydd yn haws i ddysgwyr AB symud rhwng cyrsiau a chael seibiant yn eu hastudiaethau, gyda chwlmw dysgu personol i gadw ac adalw manylion credydau a gronnwyd.
3. Creu Seibergoleg Cymru i gomisiynu, datblygu ac achredu cyrsiau addysg bellach digidol ac ar-lein, drwy weithio gyda darparwyr AB presennol a thrwyddynt.
4. Gallu a safonau athrawon a darlithwyr addysg bellach i gael eu cryfhau drwy gyflwyno Fframwaith Cymwysterau Athrawon cyfoes a threialu cynllun newydd ar gyfer secondiadau diwydiannol.
5. Comisiwn trawsbleidiol i gael ei sefydlu er mwyn archwilio sut mae addysg oedolion a dysgu gydol oes yng Nghymru yn cael eu hariannu a'u trefnu a

Cynigion

llunio argymhellion a fydd yn sicrhau bod y sector yn effeithiol wrth fodloni anghenion sgiliau'r wlad a hyrwyddo symudedd cymdeithasol.

6. Cyfranogaeth ehangach mewn addysg bellach i gael ei chefnogi drwy glustnodi arian Cymunedau'n Gyntaf at ddiben hwyluso mynediad i addysg bellach mewn clystyrau Cymunedau'n Gyntaf.
7. Darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg i gael ei chryfhau drwy ehangu cylch gorchwyl y Coleg Cymraeg Cenedlaethol i gynnwys y sector AB, cefnogi cydweithrediad rhwng colegau AB a rhwng y sectorau AB ac AU wrth ddatblygu a darparu deunyddiau dysgu ac addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.
8. Rhagor o gymorth i gael ei ddarparu i ddysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol neu sy'n siarad ieithoedd heblaw am Gymraeg neu Saesneg fel iaith gyntaf mewn addysg bellach, gan gynnwys drwy ddatblygu cynlluniau grant ar gyfer athrawon sy'n dymuno arbenigo ym maes addysgu dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol, yn debyg i'r cynlluniau a lansiwyd yn Lloegr.
9. Adolygiad o gymwysterau a chwricwla ôl-16 yng Nghymru, gan gynnwys cyflwyniad ac addaswydd y ddarpariaeth ofynnol o bynciau a bennir gan y Mesur Dysgu a Sgiliau, ynghyd â gwerth, strwythur a chyflwyniad Bagloriaeth Cymru, a dichonoldeb mabwysiadu Rhaglen Diploma'r Fagloriaeth Ryngwladol fel y cymhwyster safonol yng Nghymru.
10. Cynllun peilot ar gyfer Colegau Pentref i helpu i ehangu darpariaeth mewn ardaloedd gwledig a chefnogi chweched dosbarthiadau cynaliadwy yng nghefn gwlad.

C02 Pweru Dyfodol Cymru Y Pwyllgor Polisi Cenedlaethol

Mae'r Gynhadledd yn Credu:

1. Mewn dyfodol cynaliadwy a charbon isel ar gyfer cyflenwad ynni Cymru
2. Bod ein dibyniaeth ar danwyddau ffosil sy'n gynyddol ddrud yn rhwystro ein heconomi, yn peryglu ein diogelwch yn y dyfodol ac yn llygru ein hamgylchedd.
3. Bod rhaid i ni weithredu i leihau dibyniaeth Cymru ar danwyddau ffosil niweidiol, sicrhau dyfodol dewisiadau carbon isel am ddegawdau i ddod, a defnyddio ynni'n fwy effeithlon, fel unigolion ac fel gwlad.
4. Bod rhaid i Ddemocratiaid Rhyddfrydol Cymru ymdrechu i fod y blaid fwyaf uchelgeisiol a gwyrdd o blith y prif bleidiau gwleidyddol yng Nghymru.
5. Dylai cyfraniad tanwyddau ffosil at grid cynhyrchu trydan Cymru leihau'n raddol a dylid cyflwyno dewisiadau carbon isel ac adnewyddadwy yn eu lle a dylid bod yn ofynnol i weithfeydd pŵer tanwydd ffosil feddu ar dechnoleg dal storio carbon neu gynlluniau adennill gwres o 2030 ymlaen.
6. Dylai Cymru geisio cynhyrchu digon o ynni adnewyddadwy a charbon isel i ddiwallu ein hanghenion ein hunain a chreu potensial allforio erbyn 2050.

Mae'r Gynhadledd yn Nodi:

1. Bod Cymru yn allforiwr net ynni trydan ond bod tanwyddau ffosil yn gyfrifol am oddeutu tri chwarter o'r ynni sy'n cael ei gynhyrchu yng Nghymru.
2. Mai nwy yw'r brif ffynhonnell ynni yng Nghymru ac yn gyfrifol am bron hanner yr ynni sy'n cael ei gynhyrchu yng Nghymru.
3. Bod gan Gymru botensial sylweddol i gynhyrchu ynni'r gwynt (ar y tir ac ar y môr), ynni'r llanw, ynni'r haul ac ynni dŵr.

Cynigion

4. Bod gallu cynhyrchu Cymru cyfwerth ag 11GW ar hyn o bryd, ffigur a ddylai gynyddu i 15GW yn 2020.
5. I gyflawni'r targed o leihau allyriadau nwyau tŷ gwydr i lefel 40 y cant islaw'r flwyddyn sylfaen, sef 1990, erbyn 2020, bydd angen lleihau allyriadau yng Nghymru 25 pwynt canran ychwanegol o'u cymharu â'r flwyddyn sylfaen ymhen deng mlynedd.
6. Bod pwerau ynghylch polisi ynni wedi'u datganoli'n rhannol yn unig i Gynulliad Cymru, a bod yr agweddau ar bolisi sydd wedi'u datganoli'n cwmpasu tua 70% o gyfanswm allyriadau nwyau tŷ gwydr.
7. Bod pŵer niwclear wedi'i gadw i San Steffan a bod Plaid Ffederal y Democratiaid Rhyddfrydol wedi mabwysiadu safbwynt o ganiatáu i'r gorsafoddedd pŵer niwclear presennol weithredu hyd ddiwedd eu hoes weithredol, gan dderbyn y gallai gorsafoddedd niwclear newydd gyflawni rôl gyfyngedig wrth gyflenwi trydan, ar yr amod bod pryderon ynghylch diogelwch, gwaredu gwastraff niwclear a chost (gan gynnwys datgomisiynu) yn cael eu hateb yn ddigonol ac ni chaniateir unrhyw gymhorthdal cyhoeddus i adeiladu rhai newydd.

Mae'r Gynhadledd yn Cymeradwyo:

1. Papur Polisi Democratiaid Rhyddfrydol Cymru, *Pweru Dyfodol Cymru*, at ddiben llunio cynllun ar gyfer dyfodol ynni Cymru ac amlinellu sut byddai Democratiaid Rhyddfrydol Cymru'n gwireddu'r dyfodol hwn mewn Llywodraeth.

Mae'r Gynhadledd yn Galw am:

1. Ddiwygiadau cynllunio i alluogi cwblhau mwy o brosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fach mewn cymunedau, gan gynnwys sicrhau bod rhagdybiaeth o blaid datblygu pan ystyrir prosiectau o'r fath a bod rhaglen Ynni'r Fro yn cael ei hehangu fel y gall ddarparu cyngor a chymorth angenrheidiol i ddatblygwyr yn well;

Cynigion

2. Cefnogaeth ar gyfer datblygiad cydweithfeydd ynni cymunedol drwy ddarparu fframweithiau cyfreithiol a busnes model, a dileu rhwystrau i gysylltu â rhwydweithiau priodol a gwerthu neu brynu am bris cystadleuol;
3. Sicrhau bod cymunedau ar draws Cymru'n cael gwell manteision o'r buddsoddiadau yn eu hardaloedd drwy ehangu cronfeydd budd cymunedol i ranbarthau fel y bydd trigolion ar hyd y coridorau trafnidiaeth a grid yn gallu elwa o'r manteision economaidd sydd ynghlwm wrth ynni adnewyddadwy, gan lunio cofrestr gyhoeddus a thryloyw o gronfeydd budd cymunedol yng Nghymru;
4. Ailsefydlu'r Grŵp Tlodi Tanwydd Ymgynghorol, ymchwilio i addasrwydd model Resource Efficient Scotland ar gyfer Cymru at ddiben darparu cyngor ar effeithlonrwydd ynni tanwydd ac ymchwilio i ddichonoldeb cydweithfa ynni genedlaethol;
5. Ymdrechion i leihau galw cwsmeriaid am ynni, gwella effeithlonrwydd cartrefi a sefydlogi'r gromlin defnydd dyddiol, drwy ddarparu, er enghraifft, gwell cyngor ac addysg, gwneud rhentu adeiladau aneffeithlon â graddau D-G yn anghyfreithlon yn ôl amserlen briodol, a chefnogi diwydiant i ddefnyddio ynni'n fwy effeithlon.
6. Mwyafu buddion economaidd ynni adnewyddadwy drwy weithio gyda datblygwyr a sefydliadau addysgol i ehangu cadwyni cyflenwi a chanolfannau rhagoriaeth ar gyfer y genhedlaeth nesaf o beirianwyr a phrentisiaid, gan gynnwys cefnogi ymchwil i dechnoleg storio ynni mewn batris;
7. Sefydlu nifer priodol o Ganolfannau Ynni Morol i ddarparu amgylchedd diogel ar gyfer cynhyrchu a phrofi technolegau ynni morol adnewyddadwy sy'n cael eu datblygu cyn eu rhoi ar waith, er mwyn sefydlu Cymru fel arweinydd byd-eang ym maes ynni morol adnewyddadwy;
8. Adolygiad o Nodyn Cyngor Technegol 8 [TAN8] fel y gellir ei ddiweddarau i fodloni'r gofynion technolegol cyfredol ac er mwyn archwilio opsiynau

Cynigion

Ardaloedd Chwilio Strategol newydd i annog prosiectau newydd a lleihau'r ddibyniaeth bresennol ar ganolbarth Cymru;

9. Annog defnydd o adnoddau gwynt ar y môr drwy gynnig cymhellion i annog cwmnïau i ddefnyddio'r cyfarpar sy'n cynhyrchu'r symiau uchaf o ynni yn unig;
10. Datblygu safleoedd storio a phwmpio newydd mewn lleoliadau addas, i'w nodi drwy weithio gyda datblygwyr ynni;
11. Caniatâd cynllunio ar gyfer gwaith ffracio, gan gynnwys drilio prawf, i gael ei wrthod oni bai y gellir gwarantu'r safonau uchaf o ran diogelwch ac amddiffyn yr amgylchedd.
12. Cynhyrchu biomas i gael ei gyfyngu i dechnolegau gwresogi, yn hytrach na chynhyrchu trydan.

C03 Llifogydd ac Amddiffyn yr Arfordiroedd: Cryfhau Cydnerthedd y Dyfodol

Y Pwyllgor Polisi Cenedlaethol

Mae'r Gynhadledd yn Nodi:

1. Y difrod a'r anghyfleustra helaeth a achoswyd yng Nghymru gan gyfres o stormydd a llifogydd yn ystod gaeaf 2013-14.
2. Bod llifogydd difrifol wedi effeithio ar sawl rhan o dde, canolbarth a gogledd Cymru yn ystod y pum mlynedd diwethaf o ganlyniad i batrymau tywydd sy'n gynyddol eithafol ac anodd eu rhagweld.
3. Ymdrech eithriadol y gwasanaethau brys; awdurdodau lleol, Cyfoeth Naturiol Cymru a gweithwyr y cwmnïau cyfleustodau; criwiau badau achub a thimau achub yn y mynyddoedd, ynghyd â gwirfoddolwyr lleol eraill, wrth

ymateb i stormydd a llifogydd.

4. Bod amddiffynfeydd arfordirol a llifogydd ac ôl-ffitio mesurau diogelu i eiddo unigol wedi bod yn effeithiol wrth ddiogelu llawer o eiddo a lleihau nifer yr anafiadau difrifol o ganlyniad i stormydd a llifogydd.
5. Bydd atgyweirio difrod i amddiffynfeydd arfordirol ac isadeiledd trafndiaeth a glan y môr yn sgîl stormydd a llifogydd yn costio miliynau o bunnoedd i awdurdodau lleol ar adeg pan fo cyllid craidd gan Lywodraeth Cymru i awdurdodau lleol wedi'i dorri.

Mae'r Gynhadledd yn Credu:

1. Bod amlder a difrifoldeb cynyddol stormydd a llifogydd yn ganlyniad newid yn yr hinsawdd a bod y perygl o ddifrod ac anghyfleustra difrifol yn debygol o barhau yn ystod y degawdau i ddod.
2. Bod angen brys am adolygu'r ymagwedd at gynllunio ar gyfer perygl llifogydd a'i reoli yng Nghymru, gan gynnwys Nodyn Cyngor Technegol 15 Llywodraeth Cymru: Datblygu a Pherygl Llifogydd.
3. Bod angen rhoi mwy o bwyslais ar ddefnyddio adnoddau naturiol a thechnegau rheoli tir blaengar i liniaru perygl llifogydd.
4. Bod angen darparu adnoddau digonol i'r asiantaethau cyfrifol, gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru a'r awdurdodau lleol, i sicrhau eu bod yn gallu parhau i ddarparu lefel briodol o fonitro a rheoli perygl llifogydd.
5. Y dylid cydweithio mwy â chymunedau lleol wrth gynllunio amddiffynfeydd llifogydd ac arfordirol, monitro peryglon a datblygu ymatebion priodol a'u rhoi ar waith.

Mae'r Gynhadledd yn Galw ar:

1. Lywodraeth Cymru i ddarparu arian ychwanegol i awdurdodau lleol ar gyfer costau atgyweiriadau a gwaith adfer isadeiledd yn dilyn stormydd gaeaf

Cynigion

2013-14, ac i gyflwyno cais am gymorth i Gronfa Cymorth Ewrop fel y bo'n briodol.

2. Llywodraeth Cymru i ddarparu arian yng Nghymru sy'n gyfwerth â'r ymrwymïadau o gymorth ariannol a wnaed gan Lywodraeth y Glymblaid yn San Steffan i aelwydydd a busnesau yn Lloegr yr effeithiwyd arnynt gan stormydd a llifogydd.
3. Cynlluniau i liniaru perygl llifogydd drwy dechnegau rheoli tir blaengar – gan gynnwys plannu coed a llystyfiant at ddiben arafu dŵr ffo, adfer gwlyptiroedd a chreu cronfeydd dŵr diogel ar gyfer llifogydd – i gael eu hyrwyddo a'u hariannu drwy Raglen Datblygu Gwledig Cymru.
4. Gwelliannu i gynyddu gallu'r isadeiledd trafndiaeth yn ne, gorllewin a gogledd Cymru i ymdopi â llifogydd a stormydd i gael eu cefnogi gan Gronfa Gydgyfeirio'r UE.
5. Llywodraeth Cymru i ddechrau trafodaethau â chwmnïau yswiriant a chwmnïau dŵr i geisio mewnfuddsoddiad mewn cynlluniau lliniaru ac amddiffyn yn erbyn llifogydd fel rhagofalon a fydd yn lleihau cost llifogydd yn y dyfodol i'r cwmnïau hyn.
6. Canllawiau polisi cynllunio i roi mwy o bwyslais ar asesu perygl llifogydd mewn ceisiadau cynllunio gan gynnwys, nid yn unig perygl llifogydd i ddatblygiadau arfaethedig, ond hefyd effaith datblygiadau ar berygl llifogydd mewn mannau eraill, a hyrwyddo ymgorffori mesurau lliniaru llifogydd mewn datblygiadau newydd.
7. Dehongli canllawiau cynllunio a threftadaeth mewn modd ymarferol i ganiatáu ôl-ffitio mesurau amddiffyn yn erbyn stormydd a llifogydd, megis caeadau a llifddorau, i eiddo risg uchel.
8. Polisi ar glirio afonydd yng Nghymru i gael ei adolygu ar frys i sicrhau bod afonydd yn cael eu rheoli'n effeithiol er mwyn lleihau perygl llifogydd.
9. Defnydd deul o gynlluniau cynhyrchu ynni arfordirol ac afonydd

adnewyddadwy i amddiffyn yn erbyn llifogydd, yn ogystal â chynhyrchu ynni adnewyddadwy.

10. Cyllid ar gyfer cynlluniau amddiffyn arfordirol ac yn erbyn llifogydd newydd a diogelu cyfrifoldebau perygl llifogydd Cyfoeth Naturiol Cymru rhag toriadau ychwanegol.
11. Cymorth ar gyfer aelwydydd a pherchnogion tir mewn ardaloedd nad yw'n gost-efeithiol eu diogelu drwy amddiffynfeydd llifogydd neu arfordirol ar raddfa fawr i'w cefnogi i ôl-ffitio mesurau amddiffyn yn erbyn llifogydd i eiddo unigol neu gymorth i adleoli.
12. Cydweithio â chymunedau lleol wrth gynllunio'n strategol ar gyfer amddiffyn arfordirol ac yn erbyn llifogydd, monitro peryglon llifogydd a chynllunio brys ar gyfer stormydd a llifogydd, gan gynnwys hyrwyddo sefydlu cymdeithasau gwirfoddol lleol i amddiffyn yn erbyn llifogydd.

C04 YN Ewrop, MEWN Gwaith Y Pwyllgor Polisi Cenedlaethol

Mae'r Gynhadledd yn Credu:

1. Mae Democratiaid Rhyddfrydol Cymru am i Gymru aros yn yr UE oherwydd ein bod yn brwydro dros economi gryfach – mae 160,000 o swyddi yng Nghymru'n dibynnu ar barhad ein haelodaeth o'r UE ac mae mwy na 10,000 o gwmnïau Cymreig yn masnachu â gwladwriaethau eraill sy'n aelodau'r UE ac yn elwa felly o'r farchnad sengl.
2. Mae'r Democratiaid Rhyddfrydol yn gweithio i amddiffyn miloedd o swyddi Cymreig, i greu miloedd ychwanegol ac i roi miloedd o bunnoedd yn ôl mewn pocedi pobl drwy ei gwneud yn haws i gwmnïau allforio a chael gwared ar fiwrocratiaeth ar gyfer busnesau bach - mae'r aelwyd gyffredin yng Nghymru ar ei hennill o £3,300 y flwyddyn o ganlyniad i fasnach y DU o fewn marchnad sengl yr UE.

Cynigion

3. Yn gyffredinol, mae Cymru yn elwa o'i haelodaeth o'r UE - derbynnir grantiau gan yr UE gwerth dros £144 miliwn y flwyddyn yn fwy na chyfraniad ein trethdalwyr at gyllideb yr UE ac mae gwerth y cynnydd mewn masnach ymysg y manteision ychwanegol.
4. Mae'r Democratiaid Rhyddfrydol am greu cymunedau diogelach, sy'n golygu bod rhaid i'n heddlu gael mynediad i offer ymladd troseddu allweddol yr UE.
5. Mae Democratiaid Rhyddfrydol Cymru yn brwydro dros ddyfodol gwyrddach drwy weithio gyda'r UE i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd, creu swyddi gwyrdd a lleihau llygredd.
6. Mae Democratiaid Rhyddfrydol Cymru o blaid aros 'yn' Ewrop ac mewn gwaith.

Mae'r Gynhadledd yn Credu'r Canlynol hefyd:

1. Mae'r Blaid Geidwadol ac UKIP yn peryglu miliynau o swyddi Prydeinig a buddsoddiad gwerth biliynau o bunnoedd drwy danseilio'n haelodaeth o'r UE;
2. Ni ellir ymddiried yn Llafur i reoli'r economi gartref na thramor - drwy wario'n ddi-hid a methu rheoleiddio'r banciau, maent wedi difethaf economi Prydain ac mae'r ASEau wedi cefnogi mesurau a fyddai'n rhoi beichiau enfawr ar fusnesau Prydain.
3. Mae cynllun Plaid Cymru ar gyfer annibyniaeth yn peryglu ein lle yn Ewrop ac yn bygwth y telerau aelodaeth ffafriol mae Cymru'n eu mwynhau fel rhan o'r Deyrnas Unedig.

Mae'r Gynhadledd yn Croesawu:

1. Perfformiad cryf y Democratiaid Rhyddfrydol yn Senedd Ewrop ac yn San Steffan, gan gyflawni:
 - a. **Swyddi** - er enghraifft drwy gwblhau cytundebau masnachu

llwyddiannus (gyda chytundebau hyd yn oed mwy yn cael eu trafod ar hyn o bryd), cyllid o'r UE sydd wedi creu mwy na 200,000 o swyddi newydd yn y DU, gan gynnwys arian ar gyfer ymchwil a thechnoleg, a chreu system patentau sengl ar gyfer yr UE.

- b. **Cymunedau Diogelach** – er enghraifft drwy rwystro ymdrechion y Ceidwadwyr ac UKIP i dynnu'r DU allan o'r Warrant Arestio Ewropeaidd, cyfreithiau newydd yr UE sy'n helpu dioddefwyr troseddu o Brydain mewn gwledydd eraill yn yr UE a chydweithredu cryfach o fewn yr UE i ymladd yn erbyn masnachu pobl.
- c. **Dyfodol Gwyrddach** - er enghraifft, drwy gytuno ar gynllun carbon isel yr UE sy'n arwain at economi carbon isel, diwygio'r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin yn sylweddol i wahardd taflu pysgod marw yn ôl i'r môr yn y rhan fwyaf o achosion, cyfreithiau effeithlonrwydd ynni'r UE a fydd yn hwyluso buddsoddi mewn technolegau arbed ynni, a diwygiadau sylweddol i'r Polisi Amaethyddol Cyffredin a fydd yn helpu i leihau allyriadau a diogelu'n cefn gwlad.

Mae'r Gynhadledd yn Cynnig:

1. Y dylai Maniffesto Democratiaid Rhyddfrydol Cymru ar gyfer Etholiadau Senedd Ewrop 2014 amlinellu agenda bolisi gref ar gyfer y dyfodol, gan adeiladu ar y blaenoriaethau hyn a'r polisïau a fabwysiadwyd ac a nodwyd ym Mhapur Polisi Ffederal #113, *Prosperous, Sustainable and Secure* gan Gynhadledd Ffederal y Democratiaid Rhyddfrydol (Medi 2013), sy'n cefnogi:
 - a. **Creu rhagor o swyddi drwy** agor marchnad fewnol yr UE ymhellach, cefnogi cytundebau masnachu newydd rhwng yr UE a gwledydd masnachu eraill, lleihau biwrocratiaeth a 'meddwl ar raddfa fach' gan leihau costau rheoleiddio diangen yr UE sy'n effeithio'n benodol ar fusnesau llai, hyrwyddo blaengaredd mewn gwyddoniaeth a gweithgynhyrchu a helpu syniadau Cymreig i gyrraedd y farchnad yn gyflymach, a chefnogi menter Banc Buddsoddi Ewrop i ddatblygu

Cynigion

bondiau prosiect Ewrop er mwyn cyflymu datblygiadau isadeiledd hollbwysig.

- b. **Ymladd troseddu trawsffiniol ac amddiffyn hawliau** drwy bwysu am weithrediad cyflym y System Ewropeaidd ar gyfer Rhybuddio am Blant Coll, sefydlu cronfa ddata Ewropeaidd o gyrrff anhysbys i helpu teuluoedd sy'n chwilio am eu hanwyliaid ar goll, cefnogi gwaith y Ganolfan Seiberdroseddu newydd (EC3), a gweithio i sicrhau bod cynnig newydd y Comisiwn Ewropeaidd ar ymladd gwyngalchu arian yn cael ei weithredu'n gyflym, pwysu am brawf cymesuredd ar draws Ewrop wrth ddefnyddio'r Warrant Arestio Ewropeaidd, a chefnogi gweithredu 'mechnïaeth Ewropeaidd' yn llawn i ganiatáu i ddinasyddion Prydeinig fynd yn ôl i'r DU yn ystod eu mechnïaeth.
- c. **Amddiffyn yr amgylchedd a chreu twf gwyrdd** drwy ymrwymo i leihau allyriadau nwyau tŷ gwydr yr UE o leiaf 50% erbyn 2030, cryfhau system Masnachu Allyriadau'r UE ar frys, pwysu am ragor o gysylltiadau grid rhyngwladol rhwng gwledydd Ewrop er mwyn i ni allu cyflawni'n nodau o ran newid yn yr hinsawdd yn gynt ac yn rhatach, hyrwyddo gwell labelu ynni yn Ewrop ac annog defnydd cynaliadwy mewn aelod-wladwriaethau'r UE, gan gynnwys dadlau y dylai'r Undeb Ewropeaidd gefnogi'r targed o atal datgoedwigo byd-eang net erbyn 2020.
- d. **Creu system ariannol ddiogelach a chryfach** drwy sicrhau rheoleiddio gwell er mwyn diogelu'r economi, busnesau a swyddi, brwydro dros reolau tecach a fydd yn cosbi ymdrechion i gam-drafod y marchnadoedd ynni ac ariannol fel yr amlygwyd gan sgandal LIBOR a'r ymchwiliad i gam-drafod prisiau olew Brent, sicrhau ad-daliadau morgais a phrisiau tanwydd tecach i gwsmeriaid, cefnogi ffynonellau eraill o gyllid ar gyfer cwmnïau bach a chanolig yn lle'r banciau, a phwyso am reolau newydd a fydd yn gorfodi cwmnïau mawr i ddatgelu'r gwledydd lle maent yn talu eu trethi.
- e. **Sicrhau telerau gwell** i gwsmeriaid drwy ymgyrchu i gael gwared ar

Cynigion

daliadau trawsrwydweithio am byth, cefnogi safonau uwch ar gyfer archwiliadau bwyd ar draws yr Undeb Ewropeaidd gyda gwell labelu gwlad tarddiad, cefnogi gwell diogelwch ar gyfer hawliau teithwyr i iawndal os bydd eu cwmni gwyliau'n mynd i'r wal a'i gwneud yn haws i gwsmeriaid gael iawndal digonol pan fyddant ar eu colled oherwydd camarfer, drwy reolau newydd a fydd yn ei gwneud yn haws i gwsmeriaid dwyn achos cyfreithiol ar y cyd, lleihau nifer yr achosion llys a lleihau costau i'r hawlwyr.

- f. **Creu dyfodol mwy cynaliadwy i gymunedau a busnesau gwledig** drwy gefnogi diwygiad parhaus i'r Polisi Amaethyddol Cyffredin (sy'n bellach yn darparu £350 y flwyddyn i Gymru), pwysu am ragor o ddatganoli ym maes polisi amaethyddol, sicrhau cefnogaeth barhaus ar gyfer cymunedau gwledig, yn enwedig yn yr ucheldiroedd a'r ardaloedd llai ffafriol, ac adolygiad canol tymor yn 2017; a hyrwyddo diwydiant pysgota mwy cynaliadwy yn y DU, ehangu Safleoedd Morol Ewropeaidd, a gwaharddiad 100% yn erbyn taflu pysgod bwyadwy a physgod eraill y gellir eu defnyddio yn ôl; gorfodi rheolau pysgota'r Undeb Ewropeaidd yn fwy llym ym mhob aelod-wladwriaeth.
- g. **Helpu i greu byd mwy diogel a democrataidd** drwy bolisi tramor mwy effeithiol ar gyfer yr Undeb Ewropeaidd, cynyddu diogelwch a democratiaeth yng nghymdogaeth Ewrop, mwy o gydweithrediad ym maes amddiffyn, gyda'r Asiantaeth Amddiffyn Ewropeaidd, ar y cyd â NATO, yn cyflawni rôl ganolog wrth helpu gwladwriaethau i rannu galluoedd milwrol a chydlynu cymorth datblygu'n well gan aelod-wladwriaethau Ewropeaidd a'r Undeb Ewropeaidd ei hun.
- h. **Hyrwyddo tegwch a chyfle** drwy annog y llywodraeth a'r prifysgolion i roi cyhoeddusrwydd llawn i'r cyfleoedd sydd ar gael i bobl ifanc yn y DU fanteisio ar gynlluniau'r UE ar gyfer astudio a gweithio dramor a chefnogi rheolau teg i ategu symudiad rhydd gweithwyr, megis cynnig y Comisiwn Ewropeaidd i estyn y cyfnod pan fydd gwlad enedigol yn talu budd-

Cynigion

daliadau dinasyddion sy'n byw mewn gwlad arall yn yr Undeb Ewropeaidd o dri i chwe mis.

- i. **Diwygio'r Undeb** Ewropeaidd drwy ymgyrchu i gael gwared ar y gwastraff sy'n gysylltiedig â Senedd Ewrop yn cwrdd mewn dau leoliad, cefnogi archwiliad o asiantaethau a sefydliadau'r Undeb Ewropeaidd i ddod o hyd i ffyrdd o'u rhesymoli ac arbed arian, a galw am warant yng nghytuniad nesaf yr Undeb Ewropeaidd y bydd llais llawn gan yr aelod-wladwriaethau sydd wedi mabwysiadu'r Ewro a'r rhai nad ydynt wedi'i fabwysiadu wrth reoli a gweithredu'r farchnad sengl.

C05 Darpariaeth Iechyd Meddwl yng Nghymru

IR Cymru

Mae'r Gynhadledd yn Nodi:

1. Bydd un person o bedwar yn cael anhawster iechyd meddwl mewn blwyddyn.
2. Er gwaethaf cynnydd o fwy na £1.5 biliwn ers 1999 yn y cyllid ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl, mae pobl â phroblemau iechyd meddwl yn parhau i ddiodef gwahaniaethu annerbyniol wrth gael mynediad i wasanaethau a thriniaeth.
3. Mae'r driniaeth bresennol ar gyfer salwch meddwl yn aneffeithiol ac mae'n arwain at gyfradd uchel o aildderbyniadau i'r system gofal.
4. Mae iechyd meddwl gwael yn effeithio'n ddifrifol ar gyrraeddad addysgol ac mae iechyd meddwl gwael yn gynnwys mewn bywyd yn gallu arwain at risg uwch o heintiau aciwt, salwch, cynnydd mewn ymddygiad hunan-niweidiol, syniadau am hunanladdiad a hunanladdiad.
5. Y gost ariannol a ddeilliodd o effeithiau niweidiol salwch meddwl ar economi

Cymru yn 2010 oedd £7.2 biliwn y flwyddyn.

6. O ganlyniad i waith y Democratiaid Rhyddfrydol yn Llywodraeth y Glymblaid yn Lloegr, cyflwynir safonau newydd ar gyfer mynediad ac amserau aros yn 2015, ynghyd â chydlynu effeithiol a phriodol i oedran rhwng gwasanaethau a chymorth i gyflogwyr a gweithwyr wrth sicrhau darpariaeth a fydd yn cefnogi unigolion ag anawsterau iechyd meddwl, gan sicrhau ffordd actif o fyw a gweithio.

Mae'r Gynhadledd yn Credu:

1. Bod anghyfartaledd yn bodoli ar hyn o bryd rhwng cleifion ag anghenion iechyd corfforol a'r rhai ag anghenion iechyd meddwl.
2. Oherwydd prinder therapyddion seicolegol, mae'n arferol defnyddio cyffuriau i drin salwch meddwl; o ganlyniad nid yw dewis y claf, mewn gwirionedd, yn ymestyn i wasanaethau iechyd meddwl.
3. Dylai cyflogwyr a darparwyr addysg ddarparu cefnogaeth ar gyfer staff sy'n dychwelyd i'r gwaith a myfyrwyr sy'n dychwelyd i addysg fel mater o drefn. Dylai hyfforddiant a darpariaeth iechyd meddwl ddechrau yn y gweithle neu'r sefydliad addysgol.
4. Mae'r stigma a'r gwahaniaethu sy'n gysylltiedig ag iechyd meddwl gwael yn aml yn cael effaith negyddol cynddrwg â'r salwch ei hun.
5. Dylai byrddau iechyd lleol gyhoeddi ystadegau aildderbyn i helpu i ddehongli tueddiadau sy'n bodoli ar hyn o bryd yn y system rhyddhau cleifion.
6. Dylai amserau aros ar gyfer triniaeth iechyd meddwl fod yr un peth ag ar gyfer pob math arall o driniaeth (naw wythnos) fel y nodwyd gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r Gynhadledd yn galw ar:

1. Ddemocratiaid Rhyddfrydol Cymru i lunio polisi ar ddyfodol darpariaeth gwasanaethau iechyd meddwl yng Nghymru.

Cynhadledd y Gwanwyn 2014

Casnewydd

Cynigion

2. Democratiaid Rhyddfrydol Cymru i alw ar Lywodraeth Cymru i gyflwyno strategaeth iechyd meddwl a fydd yn gwella triniaeth a mynediad i wasanaethau iechyd meddwl yn sylweddol, gan gynnwys mynd i'r afael ag amserau aros ar draws Cymru, drwy adolygiad trylwyr o ddarpariaeth yr holl fyrddau iechyd lleol.
3. Democratiaid Rhyddfrydol Cymru i alw ar Lywodraeth Cymru i sefydlu fframwaith cenedlaethol er mwyn sicrhau dilyniant triniaeth ar gyfer oedolion ifanc sy'n pontio o wasanaethau pobl ifanc i wasanaethau oedolion, gan gynnwys gwasanaeth cydlynol ar gyfer rhannu gwybodaeth rhwng darparwyr.
4. Democratiaid Rhyddfrydol Cymru i alw ar Lywodraeth Cymru i lunio strategaeth ar gyfer darpariaeth gwasanaethau iechyd meddwl mewn cymunedau lleol, a datblygu rhaglen ar gyfer darparu cymorth iechyd meddwl yn y gweithle, yn debyg i'r trefniadau ar gyfer monitro iechyd corfforol megis colesterol gwaed, pwysau a lefelau siwgr yn y gwaed.
5. Democratiaid Rhyddfrydol Cymru i alw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau y darperir lleoedd ychwanegol mewn unedau gofal iechyd meddwl dwys a fforensig i atal pobl y mae angen triniaeth arnynt rhag mynd i'r carchar a chynorthwyo'r rhai sydd eisoes yn y carchar.

Digwyddiadau Ymylol

Digwyddiadau ymylol yw digwyddiadau a gynhelir ar gyrion y Gynhadledd. Cânt eu cynnal yn ystod yr egwyl rhwng y sesiynau trafod yn neuadd y gynhadledd, a chyn busnes y gynhadledd neu ar ei ôl bob dydd.

Maent yn cael eu trefnu fel arfer gan gyrff megis elusennau, busnesau a grwpiau trydydd sector. Weithiau bydd sefydliadau mewnol y blaid neu grwpiau o aelodau'r blaid yn trefnu digwyddiadau ymylol.

Mae digwyddiadau ymylol fel arfer ar ffurf cyfarfod neu gyflwyniad, lle bydd ychydig o areithiau ar y dechrau ac yna cwestiynau o'r llawr. Mae'r fformat fodd bynnag yn amrywio - mae rhai ar ffurf trafodaeth bwrdd crwn lle gall pawb gyfrannu at y drafodaeth, neu dderbyniad diodydd anffurfiol.

Mae lluniaeth yn cael ei ddarparu fel arfer mewn digwyddiadau ymylol. Bydd hyn yn amrywio o fwyd bys a bawd yn y rhan fwyaf o achosion, i bryd llawn, neu ddioddydd fel gwydraid o win, neu de a choffi yn unig.

Cynhelir yr holl ddigwyddiadau ymylol yng nghanolfan y gynhadledd. Bydd y rhestr ar y tudalennau nesaf yn dweud wrthyfch ym mha ystafell y cynhelir y digwyddiadau, pa sefydliad sy'n eu cynnal a'r thema.

Yn y rhan fwyaf o achosion, caiff unrhyw un â bathodyn cynhadledd dilys fynd i ddigwyddiadau ymylol. Nid oes angen bod yn aelod o'r blaid. O bryd i'w gilydd cynhelir digwyddiadau ymylol ar gyfer aelodau'r blaid neu wahoddedigion yn unig – os yw hyn yn wir, caiff ei nodi'n glir yn y rhestrau.

Os oes gennych syniad am ddigwyddiad ymylol ac rydych yn dymuno trefnu un ar gyfer cynhadledd yn y dyfodol, e-bostiwch ian.walton@welshlibdems.org.uk.

Digwyddiadau Ymylol

Dydd Sadwrn 12:30-13:30

C15: Oxfam Cymru

Anghyfartaledd = Anochel ?

Mae'r gagendor rhwng y tlawd a'r cyfoethog yn ein cymdeithas yn parhau i dyfu. Dywed rhai fod hyn yn anochel, ond beth gallwn ni ei wneud i herio'r drefn ? Pa bŵer sydd gennym i newid ein sefyllfa bresennol yng Nghymru er gwell?

OXFAM

C16: Y Gymdeithas Diwygio Etholiadol

Ansawdd ein Democratiaeth

Mae ERS Cymru yn gofyn os yw ein democratiaeth wedi torri, ac os ydyw, sut y gallwn ei thrwsio? Byddwn yn gofyn: Sut y gallwn gael mwy o bobl i gymryd rhan mewn gwleidyddiaeth? I ba raddau mae ein democratiaeth gynrychioladol yn gweithio? A beth nesaf i ddyfodol cyfansoddiadol Cymru a'r DU?

C17: Cymdeithas Alzheimer

Cyfeillion Dementia

Menter y Gymdeithas Alzheimer yw Cyfeillion Dementia a'i nod yw helpu pobl i ddeall sut beth fyddai byw gyda dementia. Bydd ein sesiwn wybodaeth sy'n para awr yn ceisio newid sut mae pobl yn meddwl ac yn siarad am ddementia ac yn ymateb iddo, gan annog pobl i weithredu ar sail y ddealltwriaeth honno. Darperir lluniaeth a theisennau.

Dydd Sadwrn 15:00-16:00

C15: IR Cymru

Addysg ac Ennyn Diddordeb Pobl Ifanc mewn Gwleidyddiaeth

Gan fod llai o bobl ifanc yn pleidleisio, pa swyddogaeth sydd gan addysg yn ail-ysgogi ein pobl ifanc i gymryd diddordeb mewn gwleidyddiaeth?

Cadeirydd: Sam Bennett, Cadeirydd IR Cymru. Panel: Aled Roberts AC, Vince Cable AS, Jane Dodds (Darpar Ymgeisydd Seneddol Sir Drefaldwyn)

Cynhadledd y Gwanwyn 2014

Caerdydd

Digwyddiadau Ymylol

C16: RNIB Cymru

Darpariaeth gwasanaethau cymdeithasol i bobl ddall a rhannol ddall yng Nghymru – loteri côd post?

I'r 100,000 o bobl yng Nghymru sy'n colli golwg, gall mynediad prydlon i wasanaethau cymdeithasol fod yn hanfodol i'w gallu i fyw bywydau llawn ac annibynnol. Bydd RNIB Cymru yn cyflwyno canfyddiadau eu hymchwil i'r ddarpariaeth bresennol ac yn amlinellu'r hyn y gall Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol ei wneud i sicrhau bod pobl yn cael y cymorth mae ei angen arnynt.

C17: Y Comisiwn Etholiadol

Cofrestru Etholiadol Unigol: Beth mae'n ei golygu i bleidiau gwleidyddol?

Mae'r newid o gofrestru fesul cartref i gofrestru etholiadol unigol yn dechrau ym mis Mehefin eleni. Mae'r sesiwn yma yn gyfle i aelodau ac aelodau gweithredol y blaid glywed beth fydd y newid yn ei olygu, beth fydd y dyddiadau pwysig a sut bydd y newid yn cael ei gyfathrebu i bleidleiswyr. Bydd lluniaeth ysgafn ar gael.

Dydd Sul 12:30-13:30

C15: Ffederasiwn y Busnesau Bach

Sgiliau i Fusnes, Sgiliau i Fyw

Siaradwyr: Barrie Kenard (LMW), Janet Jones (FSB), Iestyn Davies Aled Roberts AC, Eluned Parrott (AC) Cyfle i drafod dyfodol yr agenda sgiliau galwedigaethol yng Nghymru gyda busnesau.

C16: Sesiwn Ymgynghori ar gyfer Aelodau yn Unig

Cyfle i fynegi eich barn am gynllun 5 mlynedd y Blaid.

Mae angen cynllun ar bob sefydliad. Mae'r Prif Weithredwr a'r Pwyllgor Gweithredol Cenedlaethol yn datblygu cynllun a fydd yn mynd â'r Blaid yng Nghymru y tu hwnt i etholiadau nesaf y Cynulliad a Chynghorau yn 2017. Dewch i glywed y cynlluniau drafft sydd wedi'u datblygu a mynegi eich barn amdanynt. Sesiwn i aelodau'r Blaid yn unig yw hon.

Cynhadledd y Gwanwyn 2014

Casnewydd

Arddangosfa

Mae Arddangosfa'r Gynhadledd yn cynnwys stondinau a drefnwyd gan sefydliadau yn y sectorau cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector, a grwpiau mewnol y blaid.

Mae'r arddangosfa i'w gweld ger ardal lluniaeth canolfan y gynhadledd a bydd ar agor rhwng 09:00 a 17:30 ddydd Sadwrn a rhwng 09:00 a 14:30 ddydd Sul.

Gall pawb sydd â bathodyn cynhadledd dilys, ymweld â'r arddangosfa – nid oes angen bod yn aelod o'r blaid. Wrth i chi ymweld â'r arddangosfa, mae croeso i chi siarad â chynrychiolwyr y sefydliadau sy'n gweithio ar y stondinau.

Os hoffech arddangos mewn cynhadledd yn y dyfodol, e-bostiwch lan.Walton@WelshLibDems.org.uk

Fferylliaeth Gymunedol Cymru

Mae Fferylliaeth Gymunedol Cymru yn cynrychioli'r 714 fferyllfa gymunedol yng Nghymru, o'r fferylllydd pentref annibynnol lleiaf i'r fferylllydd aml-gangen mwyaf ar y stryd fawr fwyaf prysur. Ni yw'r unig gorff a gydnabyddir gan Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cynulliad Cymru mewn trafodaethau dros wasanaethau GIG.

Ffederasiwn y Busnesau Bach

Y Ffederasiwn Busnesau Bach yw sefydliad busnes mwyaf blaenllaw'r DU sydd â thua 200,000 aelod, a 10,000 ohonynt yng Nghymru. Mae'n bodoli i amddiffyn a hyrwyddo lles entrepreneuriaid go iawn y DU sy'n rhedeg eu busnesau eu hunain. Ceir mwy o wybodaeth ar www.fsb.org.uk/wales.

Arddangosfa

NASUWT Cymru

NASUWT Cymru yw'r undeb mwyaf sy'n cynrychioli athrawon a phrifathrawon yng Nghymru a thrwy Brydain gyfan. Gyda swyddfeydd yng Nghaerdydd a Llanelwy a rhwydwaith sydd wedi hen ennill ei blwyf o weithredwyr a gweithwyr achos drwy Gymru gyfan, mae NASUWT Cymru'n darparu lefel ddihafal o gefnogaeth i'w aelodau.

IR Cymru

Cyfle i sgwrsio â'n Gweithgor a siarad am gynnydd IR Cymru a'r cyfle i danysgrifio i'n cylchlythyr ymgyrchoedd.

Os ydych am gefnogi gwaith IR Cymru, galwch heibio i siarad â'n haelodau am yr hyn rydym yn ei wneud.

Sesiynau Hyfforddi

Mae'r hyfforddiant a ddarperir yn y gynhadledd yn cynnwys amrywiaeth eang o sgiliau a gwybodaeth. Mae hyn yn cynnwys sgiliau y bydd eu hangen ar ymgeiswyr ac ymgyrchwyr a gwybodaeth ar gyfer swyddogion Lleol y Blaid.

Mae'r hyfforddiant yn rhad ac am ddim ac yn agored i holl aelodau'r blaid sydd wedi cofrestru ar gyfer y gynhadledd. Nid oes angen i chi roi gwybod i ni ymlaen llaw y byddwch yn dod i unrhyw un o'r sesiynau hyfforddi - dim ond troi i fyny ar ôl cofrestru ar gyfer y gynhadledd.

Cynhelir y sesiynau hyfforddi mewn ystafelloedd gwahanol yng nghanolfan y gynhadledd. Maent yn cael eu cynnal ar yr un pryd â'r dadleuon yn neuadd y gynhadledd, ond fe'u trefnir i beidio â gwrthdaro â'r areithiau allweddol. Gellir gweld union amser a lleoliad pob sesiwn hyfforddi yn y rhestrau yn yr adran hon o'r Llawlyfr.

I fanteisio i'r eithaf ar unrhyw sesiwn hyfforddi, cynghorir aelodau i ddod i'r sesiwn gyfan.

Os dymunwch awgrymu pwnc yr hoffech i ni ei drafod mewn sesiwn hyfforddi mewn cynhadledd yn y dyfodol, e-bostiwch y Pennaeth Ymgyrchoedd:

Jon.Aylwin@WelshLibDems.org.uk

Dydd Sadwrn 09:30 - 10:30

C04: Dylunio Focws gyda PagePlus

Dysgwch sut i ddefnyddio PagePlus i ddylunio eich taflenni Golwg eich hunain gan ddefnyddio templedi ar Google Drive. *Sylwer y bydd rhaid i chi ddod â gliwiadur gyda PagePlus wedi'i osod arno os hoffech chi gymryd rhan ymarferol yn yr hyfforddiant hwn.*

C06: Recriwtio Aelodau Ifanc

Bydd Sam Bennett, Cadeirydd Ieuenctid Rhyddfrydol Cymru, yn esbonio sut cafodd IR Cymru eu niferoedd recriwtio uchaf erioed yn ffeiriau'r Glas eleni, a sut gallwch chi gymryd rhai o'u hawgrymiadau i'w defnyddio yn eich ardal chi.

Sesiynau Hyfforddi

Dydd Sadwrn 11:15 - 12:15

C04: Sut gall CONNECT eich helpu i ganfasio

Popeth mae angen i chi ei wybod am ganfasio gyda CONNECT, o argraffu cardiau canfasio i ddefnyddio'r system Banc Ffôn Rhithwir.

C06: PPERA ar gyfer Trysoryddion a Chadeiryddion

Hyfforddiant cyfreithiol hanfodol ar y *Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda*. Mae gan bob Cadeirydd a Thrysorydd plaid leol gyfrifoldebau cyfreithiol dan ddeddfwriaeth PPERA – gwnewch yn siŵr eich bod chi'n dod er mwyn darganfod eich cyfrifoldebau.

C07: Defnyddio Cyfryngau Cymdeithasol i Ymgyrchu

Y cyngor gorau ar ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol, a sut i'w hychwanegu at eich ymgyrch.

Dydd Sadwrn 14:00 - 15:00

C04: Cofnodi Data gyda CONNECT

Esboniad o'r ffyrdd gallwch chi fewnbynnu data i CONNECT, cronfa ddata ymgyrchu'r blaid.

C06: Sut i Gynnal Sesiwn Ganfasio Effeithiol

Mae sesiynau canfasio heb drefn yn gyrru gwirfoddolwyr yn wallgof. Y cyngor gorau ar sut i baratoi a chynllunio eich canfasio er mwyn sicrhau ei fod mor gynhyrchiol â phosib.

C07: Ymgyrchu drwy e-bost

Sut i ddefnyddio e-bost yn eich ymgyrchu. Ffordd wych o gyfathrebu â'ch etholwyr rhad ac am ddim.

Sesiynau Hyfforddi

Dydd Sadwrn 16:00 - 17:00

C04: CONNECT Uwch

Esbonio rhai o'r nodweddion uwch yn CONNECT, fel golygu sgriptiau, y rheolwr teithiau cerdded, a thywarchu.

C06: PPERA ar gyfer Trysoryddion a Chadeiryddion

Hyfforddiant cyfreithiol hanfodol ar y *Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda*. Mae gan bob Cadeirydd a Thrysorydd plaid leol gyfrifoldebau cyfreithiol dan ddeddfwriaeth PPERA – gwnewch yn siŵr eich bod chi'n dod er mwyn darganfod eich cyfrifoldebau.

C07: Sut i Fanteisio i'r Eithaf ar y Cyfryngau

Mae cael sylw yn y cyfryngau lleol yn gallu bod o gymorth mawr wrth ledaenu ein neges. Bydd y sesiwn hon yn esbonio sut i lwyddo i gael sylw i'ch straeon.

Dydd Sul 10:00- 11:00

C04: Defnyddio Cyfryngau Cymdeithasol i Ymgyrchu

Y cyngor gorau ar ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol, a sut i'w hychwanegu at eich ymgyrch.

C06: Sut i Fanteisio i'r Eithaf ar y Cyfryngau

Mae cael sylw yn y cyfryngau lleol yn gallu bod o gymorth mawr wrth ledaenu ein neges. Bydd y sesiwn hon yn esbonio sut i lwyddo i gael sylw i'ch straeon.

Sesiynau Hyfforddi

Dydd Sul 11:00- 12:00

C04: Ymgyrchu drwy e-bost

Sut i ddefnyddio e-bost yn eich ymgyrchu. Ffordd wych o gyfathrebu â'ch etholwyr rhad ac am ddim.

C06: Sut i Gynnal Sesiwn Ganfasio Effeithiol

Mae sesiynau canfasio heb drefn yn gyrru gwirfoddolwyr yn wallgof. Y cyngor gorau ar sut i baratoi a chynllunio eich canfasio er mwyn sicrhau ei fod mor gynhyrchiol â phosib.

C07: Sut i Gynyddu'ch Aelodaeth a Gwneud eich Plaid yn fwy Cyfoethog

Oherwydd bargaen aelodaeth newydd y plaid, gall eich plaid leol fod ar ei hennill yn sgîl recriwtio aelodau newydd. Bydd ymgyrchwyr o bleidiau lleol a lwyddodd i gael y 40% o arian yn ôl yn esbonio sut.

Cinio'r Gynhadledd

Diodydd cyn Cinio:

gyda'r

Gymdeithas Diwygio

Etholiadol

& DG Undeb Sy'n Newid

Nos Sadwrn 18:30 - 19:30

Hilton Casnewydd

Heol Cas-gwent, Langstone, Casnewydd,
NP18 2LX

Cinio'r Gynhadledd

Siaradwr Gwadd:

Y Gwir Anrh Alistair Carmichael AS

Ysgrifennydd Gwladol yr Alban

Nos Sadwrn 19:30 - yn Hwyr

Hilton Casnewydd

Heol Cas-gwent, Langstone, Casnewydd,
NP18 2LX

Cinio'r Gynhadledd yw eich cyfle i gymdeithasu ag aelodau'r Blaid, cwrdd â hen ffrindiau a gwneud rhai newydd.

Rhaid prynu tocynnau ymlaen llaw oherwydd bod cinio'r gynhadledd yn boblogaidd iawn fel arfer.

Os hoffech brynu tocyn,
ffoniwch 029 2031 3400

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

Mae'r adrannau o Reolau Sefydlog y Gynhadledd sy'n ymwneud â threfn Cyfarfod y Gynhadledd ar gael yn yr adran hon.

Mae copïau o Reolau Sefydlog llawn y Gynhadledd ar gael wrth y Ddesg Gofrestru.

Fel yn achos y Cyfansoddiad, mae'r ddogfen hon ar hyn o bryd ond ar gael yn yr iaith Saesneg, ac atgynhyrchir hi yma yn yr iaith Saesneg yn unig er mwyn osgoi unrhyw ddryswch.

F. Debates at Conference

1. Order and times for debates

- 1.1 Sessions of a meeting of Conference may not start before the scheduled time for the session published in the Final Agenda. It is the responsibility of the Session Chair(s) to ensure that Sessions keep to time.
- 1.2 During Policy Debate Sessions and Business Debate Sessions the motions will be considered in the order in which they appear in the Final Agenda. The Session Chair shall have discretion to vary the amount of time for each debate within a Session.
- 1.3 During Topical & Emergency Debate Sessions the motions will be considered in the order in which they appear in the Agenda Announcements and the Agenda Announcements Updates. The Chair shall have discretion to allocate the amount of time for each debate within a session.
- 1.4 During the Autumn Conference reports will be considered in the order in which they appear in the Final Agenda. The Chair shall have discretion to allocate the amount of time for consideration of each report within a session.

2. Procedure for each debate

- 2.1 No debate which requires a decision which is to be voted upon may begin unless there is a minimum of 20 Voting Members present in

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

the Conference Hall at the start of the debate. Debates may continue however if the number of Voting Members present in the Conference Hall falls below 20 during the debate with the exception of Motions to Amend the Constitution and Motions to Ratify Changes to the Constitution which require a quorum of one half of the registered representatives in respect of the relevant meeting of the Conference (Clause M.2 of the Welsh Constitution).

2.2 The procedure for each debate on a Motion shall be

- a) The moving of the Motion;
- b) The moving of any Amendments to the motion, in the order in which they appear in the Agenda Announcements;
- c) A General Debate;
- d) The right of reply of the movers of any amendments (in the same order in which they were moved) (summations); and
- e) The right of reply of the mover of the motion (summation).

2.3 The moving of a motion or amendment or the right of reply to either may be moved or replied to formally without a speech. This can be done only by the person nominated to speak at that point. If the mover of a motion or amendment chooses to formally move their motion or amendment, they may then be called in the General Debate provided that they are not the nominated person who are summing the motion or amendment.

3. Speakers in a debate

- 3.1 The mover of a motion or an amendment must be a Voting Member who has paid the requisite registration fee for that Meeting of the Conference and shall be nominated by the person or body named as having submitted the Motion or Amendment before the start of the Session.
- 3.2 The mover of a motion or an amendment shall either reply to the debate themselves or they may nominate another voting member to

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

do so before the start of the debate.

- 3.3 The Chair shall decide who is called to speak in a general debate. The Chair shall only call Voting Members and non-voting members who have paid the requisite registration fee for that Meeting of the Conference and have completed a Speakers' Card. The Chair may call an Observer to speak in a debate if that person has made a written request to the Conference Committee in advance of the Session demonstrating that they have a particular and relevant expertise in the subject being debated and the Conference Committee have agreed to that request. The Chair shall also ensure that there is a balance to the debate between the different viewpoints at the Conference.
- 3.4 During the general debate the Chair must call, if they have been nominated in writing, before the start of the relevant Session:
- a) a speaker nominated by the Policy committee to give the Policy Committee's views on any policy, topical or emergency motion;
 - b) A speaker nominated by the relevant Assembly or Parliamentary Group (dependent on whether the legislative competency is (in terms of Liberal Democrat Policy) with Parliament or the National Assembly for Wales) to give the Group's views on any policy, topical or emergency motion;
 - c) A speaker nominated by the relevant Party Committee to give their views on Business Motions.
- 3.5 The Chair may not call anyone to speak twice during a general debate, nor may they call the proposers of the Motion or any amendments unless they have formally moved the motion or amendment and are not the designated person to make the summation speech, nor anyone nominated to reply to the motion during the general debate.

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

4. Length of Speeches

- 4.1 The length of time for speeches by proposers, summators and general speakers in a debate shall be published in the Final Agenda. These timings may be varied by Conference Committee and any such changes shall be published in Conference Announcements, save that a Session Chair may vary these timings based on the number of cards that have been received for a particular debate.

5. Submitting a request to speak

- 5.1 Members wishing to speak in a debate must submit a request to speak on an official Speakers Card submitted to the Speakers' Table in good time prior to the start of the debate.
- 5.2 Speakers' Cards must ask for the following information:
- Speaker's Name;
 - Local Party;
 - Any Positions held in Party;
 - Any Elected positions held;
 - Whether they intend to speak for or against the motion and/or amendments; and
 - And other information which the Conference Committee deems necessary.

G. Votes

1. When do votes take place?

- 1.1 At the end of each debate where a decision needs to be made Conference shall vote on the motion and any amendments before it.

2. Announcing the Conference's intention to vote

- 2.1 Before calling the last speaker in a debate the Chair shall announce that the voting on any amendments and/or the substantive motion shall take place in X minutes. X minutes shall be the time allotted for that speech.

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

3. Announcing the start of the vote

3.1 Once the announced time for voting has elapsed the Chair shall announce that Conference is going to vote and instruct that Voting Members be seated in order for their vote to be counted unless a voting Member is acting as a teller in the counting of votes and that the doors to the Conference Hall be closed. At this point no-one is permitted to enter the Conference Hall until voting is completed and the Chair instructs the doors to be re-opened.

4. Order of votes

4.1 The order of votes shall be:

- a) Establishing if Conference is for or against accepting each amendment (if there are any amendments), in the order that the amendments were moved; and
- b) Establishing if Conference is in favour or against the substantive motion as it stands after any amendments have been determined.

5. Separate Votes

5.1 The Chair, in consultation with the Chair of Conference Committee, shall decide if a separate vote may be taken on a part of a motion or amendment.

5.2 Any voting member may request a separate vote on a part of a motion or amendment provided that it is received by the Chair prior to the calling of the final speaker in a debate.

6. Method of voting

6.1 Voting cards shall be issued at each Meeting of Conference to all voting members which shall form part of their Conference Accreditation. All votes shall be by show of such voting cards.

7. Counting of Votes

7.1 The result of a vote shall be decided on the Chair's assessment of a

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

show of voting cards unless a counted vote is:

- a) directed by the Session Chair or Conference Committee; or
- b) requested by 25 Voting Members present in the Conference Hall or by 20% of Voting Members submitted to the Session Chair before the calling of the final speaker in the debate.

7.2 A recount may only be held at the discretion of the Chair and shall be a counted vote.

H. Procedural Motions

1. Types of Procedural Motions

- 1.1 Move to Next Business
- 1.2 Reference Back
- 1.3 Suspension of Standing Orders
- 1.4 Exclusion of press and public

2. Who can propose a procedural motion?

2.1 The following can propose a procedural motion:

- a) Any voting member who has not yet spoken during the debate at which the procedural motion is taken;
- b) The nominee of a Party Committee given in writing to the Chair in advance of the moving of the motion.

3. Proposing a procedural motion

3.1 The proposal of a procedural motion must be made in writing to the Chair prior to the start of the summing up speeches. The proposal must:

- a) not be more than 75 words;
- b) explain the reasons for the procedural motion;
- c) if a motion to Suspend Standing Orders, specify which part of Standing Orders are to be suspended; and

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

- d) if a Suspension of Standing Orders or Exclusion of Press & Public, be clear about when the action proposed in the motion would come to an end.

4. When to consider procedural motions

4.1 Procedural motions should be considered:

- a) Immediately after the moving of the motion it refers to if it is proposed before that time;
- b) Immediately after the moving of all the amendments if it is proposed while the amendments are being proposed; and
- c) Immediately after the speaker currently speaking, if it is proposed during the General Debate.

5. Debating procedural motions

5.1 The Chair shall read out the proposal for a procedural motion.

5.2 The procedural motion shall only be debated if a majority of voting members in the Conference Hall wish to debate it. This decision shall be taken by a vote without giving notice of the vote nor closing the doors.

5.3 The usual process for debate shall then take place for the procedural motion, save that the proposer of the motion under debate shall be the first to speak in the general debate and all speeches shall be limited to 2 minutes.

5.4 Speakers who wish to speak in the procedural motion debate may be permitted to speak in the full debate if they have not yet been called to speak in the debate and similarly if a Speaker has already spoken in the main debate this shall not preclude them from speaking during the procedural motion debate.

Rheolau Sefydlog y Gynhadledd

6. Voting on Procedural Motions

- 6.1 Voting on Procedural Motions shall follow the same format as voting on other motions.

7. Outcomes of procedural motions

- 7.1 If a procedural motion does not pass, the debate which was under way continues from the point it was interrupted.
- 7.2 If a Move to Next Business is passed the Chair shall immediately move to the next debate in the Session unless there are no more debates in the session. In that case, the Meeting of Conference shall adjourn until the scheduled start time for the next session unless that has already passed. In that case the next session shall start.
- 7.3 If a Reference Back is passed the Chair shall immediately move to the next debate in the Session unless there are no more debates in the session. In that case, the Meeting of Conference shall adjourn until the scheduled start time for the next debate unless that has already passed. In that case the next session shall start. After the Meeting of Conference the Conference Committee shall identify the relevant committee and requests that it acts upon the reference back. The relevant committee will report back on what action has been taken on the reference back at the next meeting of Conference.
- 7.4 If a Suspension of Standing Orders is passed the debate will continue with the relevant part of Standing Orders suspended.
- 7.5 If an Exclusion of press & public is passed all non-Party members present in the Conference Hall will be asked to leave and the doors closed. The debate will then continue from the point it was interrupted with only party members allowed to enter the Conference Hall.

